

KAUNAS PHOTO 2008

Humoras fotografijoje

Dėmesio! Šiame puslapyje aprašomi renginiai jau įvykę!

Penktasis festivalis **KAUNAS PHOTO 08** imasi dar vienos pamatinės temos – humoro fotografijoje. Šių metų festivalio šalis viešnia – Australijos fotografija sodriai papildė metų temą, atnešdama sąmojų, ironiją, paradoksus, absurdiškumą, groteską ar burleską. Visi minimi dalykai ir piešia šiuolaikinio fotomeno su humoro kontūrus. Fotomenas su humoru vis aiškiau atsiskiria nuo masinės rinkoms adresuotos fotografijos. Klišėmis tapę ir laiko patvirtinti dramatiški fotožurnalizmo konstruktai – kančios, pasaulinės reikšmės konfliktų, sporto varžybų vaizdai – išvystė savo kokybės standartus bei etalonus ir yra sėkmingai parduodami leidėjams. Reikalo ką nors keisti čia nėra, nes šie etalonai lyg “kurpaliai” Eurovizijos dainoms niekada nesensta. Atvirutinis peizažo “fotmatas”, nuolat modifikuojamas naujų techninių galimybių ir nemažiau keičiamas salonistinio taikymosi prie masinio skonio, tobulybės kelio gale taipogi dažniausiai nepalieka vietos kūrėjo individualumui. Tradicinės, ypač Centrinei Europai būdingos fotomeno erdvės: žmogaus psichologija, vizualinė kalba būtuojų laiku, būties ir būties susidėvėjimas, atminties klodai, pasimėgavimas melancholija ar nuobodybe, atrodo jau virto mada ir naujomis kūrybos kryptimis dar vakar buvusiems inžinieriams, IT specialistams, gydytojams, vadybininkams ir kt. šiandien griausmingai išsiliejusiems į fotomeno kūrėjų gretas. Žinia, kad daugeliu

atvejų mada gimsta individualių kūrėjų mintyse ir išplinta į medijas, tačiau ar galime stilių, tendenciją laikyti menu, kai ji tik dublikuoja esamų formų modulius?

Būtų ambicinga teigti, kad tik humoro įkvėpta fotografija vienintelė yra įdomi ir įžvalgi. Vis tik drįsčiau manyti, kad būtent joje, tiek sukurtoje žanrinio, tiek režisūrinio metodu, aiškiau galime skaityti nefasadinius visuomenės portreto bruožus. Tūkstantmečio lūžio laikas sutapo su fotomeno tranzitiniu laikotarpiu, kuomet meno bendruomenėse fotografija dažnai buvo skelbiama mirusia, tačiau pernakt prisikeldavo vis naujesnių skaitmeninių fotoaparatus reklaminėse kampanijose, skelbiančių neregėtas naujųjų matricų galimybes. Pagerinto išlaikymo fotopopierius ir rašalinės technologijos suteikia fotografijos atvaizdams neregėtą ilgaamžiškumą, tačiau vis mažiau fotografijų daroma ant popieriaus. Fotografijos "išlikimo" dramos fone milijonai atvaizdų skenuojami ar iškart fotografuojami skaitmena, saugojami, ištrinami ir nebūtinai peržiūrimi. Tokioje fotografijų gausybėje vos pastebėjome, kad savo turiniu fotografija jau kalba apie kitokį žmogų.

Šiandieninė šmaikščioji žanrinė fotografija lyg rezistentė – maksimaliai anonimiška, tačiau pripildyta laiko ženklų, atpažįstamų simbolių, leidžiančių daryti ir apibendrinimus, ir įsivaizduojamus suasmeninimus. Kita plati srovė, į kurią įsilieja vis daugiau fotomenininkų ar menininkų, naudojančių fotografiją – konceptualizmas ar inscenizacija, kurios pagalba kuriami jau "nuvalkiotų" simbolių, stereotipų, įvaizdžių naujos vizualizacijos – kaip priešostatymas politiškai teisingoms nuostatoms ir tradicinėms vertybėms.

Šiandien humoras yra visur. Internetas mirga linksmomis, neretai nepadoriomis keistenybėmis: karikatūros, fotografijos, video įrašais. Televizijos jau nuo seno programos rengia taip, kad groteskas keistų burleską. Žinių laidoje čia kalbama apie senelių namų įrengimo problemas, čia jau rodoma pilka ir spalvinga ilgaamžės beždžionės senelių namuose kasdienybė Kalifornijoje. Humoras visur ir visada, ypač, kai auditorija

maksimali. Sakytume – kas čia tokio. O gi tas, kad nei interneto svetainių redaktoriai, nei televizijos laidų redaktoriai dažniausiai neprisiima atsakomybės už kažkieno sukurtus siužetus ir už jų parodymą. Atsakomybė dažniausiai krenta fotografams – ne tą žmogų ne ten, ne tada nufotografavai, jį diskreditavai nufotografavęs jo kvailą poelgį, negarbingą laikyseną ir t.t. O kas jei inscenuotame, fotosesijai skirtame vakarėlyje kažkas suklydęs pamanė, kad tai jis?..Vargšai fotografai...

Dabartinis humoras fotografijoje – lyg vizualizuota ezopo kalba, kurios versijos tarp eilučių labai įvairios. Jas skaitydami nebūtinai juokiamės, tačiau jei jau skaitome susiduriame su apnuoginta tikrove, randame socialinę, o gal ir asmeninę kritiką. Kritiką? Ji ne visada yra maloni, bet reikalinga lyg opozicija. Sovietmečiu Lietuvoje tada dar vadinta “jumoristinė” fotografija dažnai buvo pateikiama kartu su karikatūromis, kurios sudarydavo puikius tandemus, tačiau apkarpydavo dokumentinės tikrovės svorius ir sąmojų nuleisdavo tiesiog per juoko lietvamzdį, nepaliekant erdvės socialinei, moralinei, kitokiai kritikai ar gilesniam apmąstymui.

Humoro fotografija šiandien – lyg kūrėjų kova dėl paskutinės laisvos, neokupuotos, nepolitizuotos, nekomercializuotos, nemadingos teritorijos fotografinėje kūryboje, kurioje yra vieta individualiam požiūriui, vertinimui. Tai iššūkis fotografams, atradimų ir interpretacijų erdvė mums, žiūrovams.

Programa

Brad Rimmer (Australija) Tyla

Festivalio pavasarinė sesija prasideda 2008 metų gegužės 20 d., su netikėtai dideliu dėmesiu Australijos fotografijai, penkiolika parodų skirtų Australijos fotografijos darbams, kurie išeksponuoti trijose erdvėse: „Fujifilm“ galerijoje, „F galerijoje“ ir „Ryšių istorijos“ muziejuje. Šiomet pavasarinė festivalio **KAUNAS PHOTO** dalis pristatys žymiausių visų laikų Australijos fotografijos meno klasikų – **Max Pam** ir 2003 m. mirusio klasiko **Rennie Ellis** darbus, o jiems parodose Kaune kompaniją palaikys dar per dešimties jaunesnių, mažiau už šalies ribų žinomų Australijos fotomenininkų: **Brad Rimmer**,

Brendan Beirne, Graham Miller, Cara Bowerman, Caitlin Harrison, Mark Mcpherson, Julian Tennant, Emma Dowdell, Andrew Jamieson, Fiona Morris, Mark Dundas, Glenn Lockitch. Kadangi tik keli australų fotografai turėjo galimybę atvykti į Kauną, festivalio direktorius **Mindaugas Kavaliauskas** surengė Australijos fotografų portretų parodą, kurią sukūrė lankydamasis „Fotofreo“ festivalyje Frementle (Vakarų Australija). Paroda atsidarys „Įvairių tautų kultūros centre“ ir papildys australų fotografijos darbus.

Rudens programa

Pagrindinė **KAUNAS PHOTO 08** programa prasideda *Rugsėjo 10 d.*, kartu su **KAUNAS PHOTO 08** Grand Prix apdovanojimo laimėtojo paroda ir humoro Lietuvos šiuolaikinėje fotografijoje apibendrinimu „Fujifilm“ galerijoje. Tradicinėmis tapusios fotografijos naktys bus švenčiamos pagrindinės pėsčiųjų gatvės – Laisvės alėjos kavinėse ir restoranuose. Laisvės alėja – netrukus taps „modeliu“ dokumentinei akcijai „Laisvę fotografijai!“. *Rugsėjo 11 d.* alėja bus fotografuojama eilės lietuvių ir užsienio fotografų, kurie užfiksuos gyvenimą šios unikalios pėsčiųjų gatvės. Finalinė paroda humoro tema rengiama **KAUNAS PHOTO** festivalio partnerio „Backlight 08“ festivalio (Tampere, Suomija) bus eksponuojama Nacionalinio M. K. Čiurlionio Muziejaus, Kauno paveikslų galerijoje nuo *gruodžio 18 d.*, 2008.

Personalinės parodos:

Dow Wasiksiri (Tailandas) Tajų gyvenimo būdas. Šventa. 2007

Martin Kollar (KAUNAS PHOTO 08 Grand Prix laimėtojas, Slovakija), **Dow Wasiksiri** (KP 07 Grand Prix Specialus apdovanojimas, Tailandas), **Vojtech Slama** (KP 07 Grand Prix Specialusis apdovanojimas, Čekijos Respublika), **Mauro Fiorese** (KP 07 Grand Prix Specialusis apdovanojimas, Italija), **Kazimieras Linkevičius** (KP 07 lietuvių fotografijos apdovanojimų laimėtojas), **Diane Ducruet** (Prancūzija).

Grupinė paroda:

Lietuvių humoras fotografijoje (kuratorius: **Mindaugas Kavaliauskas**). Fotografai: **Aleksandras Macijauskas, Romas Juškelis, Stanislovas Žvirgždas, Romualdas Rakauskas, Jonas**

Daniūnas, Albertas Švenčionis, Irena Giedraitienė, Algis Griškevičius, Artūras Valiauga, Darius Jurevičius, Ramūnas Danisevičius, Vytautas Michelkevičius, Jonas Petronis, Marius Aksijonaitis, Rimaldas Vikšraitis, Stasys Povilaitis, Mindaugas Kavaliauskas ir kiti).

KP 08 projekcijos:

Annemie Augustijns, Anoek De Groot, Arlene Gottfried, Boštjan Pucelj, Bill Mcculough, Dalia Kleinaitytė, Darius Jurevičius, Dovile Cizaitė, Yves Marie Quemener, Jan-Dirk van der Burg, Jeff Moorfoot, Kostia Smolyninov, Lilla Szasz, Marius Aksijonaitis, Martin Langer, Mike Gray, Stasys Povilaitis, Jean-Christian Bourcart ir kiti menininkai.

Gruodžio programa

Penktasis fotografijos meno festivalis Lietuvoje

KAUNAS PHOTO

FOTOMENO FESTIVALIS

HUMORAS FOTOGRAFIJOJE

Socialinė - dokumentinė akcija

Laisvę fotografijai !

*Fotografuokime, fotografuokimės Laisvės alėjoje.
Kurkime istoriją dabar !*

WWW.KAUNASFOTO.INFO

Akcija „Laisvę fotografijai!“ buvo sumanyta, siekiant įamžinti gyvenimą centrinėje Kauno gatvėje ir jos didelius ir mažus pokyčius, šventes ir kasdienybę, mugės ir rinkimus, prekybos peizažus ir žmonių, gyvenančių Laisvės alėjoje aplinką, tikroviškus vaizdus ir mistiką. Profesionalūs fotografai – festivalio **KAUNAS PHOTO 08** svečiai iš Italijos, Čekijos, JAV, Australijos, Tailando ir, žinoma, būrys lietuvių fotografų kurs naująją mūsų miesto centrinės gatvės istoriją. Fotografijos istorijoje apstu pavyzdžių, kuomet fotografai pirmieji suskubdavo pastebėti ir užfiksuoti negižtamas miesto transformacijas arba beišnykstančius praeities ženklus.

2008 m. rugsėjo vienuoliktąją būrys fotografų, susirinkusių po

festivalio **KAUNAS PHOTO 08** vėliava skelbė: „Laisvę fotografijai!“ ir paskelbė startą socialinei-dokumentinei akcijai, kurios metu buvo dokumentuojamas gyvenimas Kauno centrinėje gatvėje – Laisvės alėjoje. Kodėl rugsėjo vienuoliktąją? Ši data baimės, įtarumo varžtais suvaržė fotografus ir fotografuojamuosius. Projekto iniciatoriaus Mindaugo Kavaliausko teigimu – fotografavimas ir fotografavimasis viešoje vietoje – pilietinės rezistencijos forma prieš susvetimėjimą ir įtarumą, o Laisvės alėja – erdvė, kurios ikonografija dažnai romantizuota, paseistinė, nesuteikianti galimybės pamatyti grožio, teigiamų poslinkių ar tiesiog padaryti atradimų esamuoju laiku.

Akcija „Laisvę fotografijai!“ nugulė į nedidelės apimties katalogą, kurį galite rasti [čia >>](#)

Daugiau apie akciją [čia >>](#)

KAUNAS PHOTO 2008 festivalio pagrindinės programos katalogas
čia >>

KAUNAS PHOTO 2008 festivalio svetainė [čia >>](#)

KAUNAS PHOTO 2008 festivalio programą įgyvendino:

Festivalio vadovas / kuratorius **Mindaugas Kavaliauskas**

Koordinatorė **Rūta Varnaitė**

Techninis įgyvendinimas **Erlendas Bartulis, Donatas Stankevičius**